

Habituds

No és igual *S'acostumen a venir d'hora* i *Acostumen a venir d'hora*. La primera oració significa «Adquireixen el costum de venir d'hora» i la segona vol dir «Tenen el costum de venir d'hora». En lloc del verb *acostumar* en la primera oració s'hauria pogut recórrer a *avesar* i en la segona a *soler*: *S'avesen a venir d'hora* i *Solen venir d'hora*. Els verbs *avesar* i *soler* són, tots dos, sinònims de *acostumar*, però en cap cas no són sinònims entre ells mateixos. I això és degut al fet que el verb *acostumar* té dos sentits diferents, el primer equivalent al del verb *avesar* i el segon al del verb *soler*.

Com a verb transitiu *acostumar* significa «fer adquirir un costum, una habitud», significat amb el qual s'usa també com a verb reflexiu: és a dir, *avesar* o *avesar-se*. I com a verb intransitiu *acostumar* vol dir «tenir un costum», és a dir, *soler*, cas en què tant pot regir la preposició *a* com la preposició *de*: *Acostumen a venir d'hora* o *Acostumen de venir d'hora*. Es podria ben dir, doncs, que amb *acostumar* (o *acostumar-se*) seria possible prescindir de *avesar* i de *soler*, però això seria, sens dubte, una afirmació molt poc oportuna. Precisament per aquesta comoditat que comporta l'ús de l'ambivalent *acostumar* hom sol prescindir més que no

caldria dels verbs *avesar* i *soler*, que amb el seu valor més precís representen dos recursos d'expressió d'una gran utilitat. *Avesar* (o *avesar-se*) és un verb molt característic del llenguatge popular, que obliden injustament els qui tendeixen a una llengua estereotipada i s'allunyen cada cop més, encara que sigui inconscientment, de les millors solucions del parlar del poble. I, d'altra banda, n'hi ha que sembla que evitin l'ús del verb *soler*, com si es tractés d'una forma poc recomanable, qui sap si suspecta de castellanisme i tot. Però aquestes reserves són immotivades: res no s'oposa a l'ús del verb *soler*, que trobem en els textos de tots els bons escriptors, com per, exemple Maragall: *Ve a abeurar-se a la font com ans solia...*

Cal, encara, tenir presents d'altres recursos. Com a equivalent de *avesar*, especialment *habituat* (o *habituat-se*) i com a equivalent de *soler* diverses locucions com *tenir el costum*, *tenir l'habitud*, sense oblidar la possibilitat de recórrer al verb que, en infinitiu, és complement obligat de *soler*, degudament conjugat i modificat per certs adverbis: *Generalment no diures*, *Habitualment ve cap a les sis*, *Normalment en prescindeix*, etc.

Albert Jané